

Kemence és kenyér

Régi, szép hagyomány Pogányban az augusztus huszadikái kenyéráldás. Két „tárgyi” feltétele van: a kemence és a kenyér. Hogy legyen miben megsütni és legyen mit ökumenikus szertartás keretében megáldani. Mindkét „tárgy” messze túlmutat önmagán, mély szimbolikával bír.

Fotók: Rőder Attila

Kemence

A kemence a nehéz múltat idézi, amikor anyagiakban szegényebbek, de lelkiekben talán gazdagabbak voltak az emberek. Az egymással való összefogás, az egymásra utaltság „temploma” a közös kemence: hirdeti, hogy összefogással szűkös időkben is kerülhet kenyér minden család asztalára.

A kemence falán egy kicsiny tábla Potzner Péter bácsinak állít emléket, aki hosszú éveken keresztül fűtötte a kemencét, hogy megsüljön az új kenyér huszadikára. Bárcsak a gondjaink összefogással történő megoldása is olyan módon lenne megtanítható, ahogy Péter bácsi megtanította az utána jövőeknek a kemencefűtés művészetét.

Kenyér

A kenyér szavak nélkül prédikál az emberi munkát megáldó isteni gondviselésről. Hiába teszünk meg emberileg mindent, hiába szántottunk és vetettünk, ha nem öntözi az eső és nem érleli a nap vetéseinket, hiábavaló minden fáradozásunk.

Úgy gondolom, addig lesz hit és remény ezen a világon, amíg lesznek olyanok, akik hittel és reménnyel magot vetnek a földbe és kérik, várják reá az áldást felülről.

Németh Zoltán evangélikus lelkész

A három kenyér rejtélye

Pista bácsi a péknél mindig három kenyeret vásárolt. A kíváncsi eladó egyszer megkérdezte tőle, hogy kinek viszi azt a sok kenyeret.

Hát az úgy van, hogy az egyik kenyeret magunknak veszem.

A másikat kölcsönadjuk.

A harmadikkal pedig adósságot törlesztünk - hangzott a válasz.

Hogyhogy? - kérdezte csodálkozva az eladó.

Hát úgy, hogy az egyik kenyeret a feleségem és én fogyasztjuk el. Ez a miénk.

A másik kenyeret gyerekeinknek adjuk. Ez a kölcsönadás.

A harmadik kenyeret öreg szüleink kapják. Ezzel velük szembeni adósságunkat törlesztjük.

Hát ennyi az egész! - válaszolta mosolyogva Pista bácsi.

Fotó: Tóth Pál

A tartalomról:

Visszatekintő a
Hagyományok Hete
rendezvényeire

Szüreti felvonulás

Pogányi Horvát
Nemzetiségi Egyesület

Német és horvát rovat

Kiállítás a
Szeretethonban

Kérdések és válaszok az
idős korról

Sajt receptek

A Hagyományok Hete

Ennek a rendezvénysorozatnak a megrendezése már valóban hagyományosnak mondható. Településünk önkormányzata közösen a kisebbségi önkormányzatokkal ilyenkor, a nyár végén, az ősz beállta előtt kulturális rendezvények egész sorozatára invitál bennünket.

Szerencsénkre az idén még az időjárás is kegyes volt hozzánk, így járulva hozzá a sikerhez. A résztvevők öt napon keresztül 20 műsorszámot tekinthettek meg.

A színvonalas előadások nagy örömet okoztak mindazoknak, akik ezeken a kellemes délutánokon, illetve estéken megjelentek a rendezvények színhelyein.

Fotók: Röder Attila

Megkockázatom kijelenteni, és remélem az olvasó is egyetért velem, hogy az utóbbi évek legszínvonalasabb és látogatottságában is a legsikeresebb rendezvény-sorozatának lehettünk szemtanúi.

A teljesség igénye nélkül kiemelném a kisebbségi napok hagyományosan népszerű műsorait, a színvonalas vendéglátással együtt.

A háborús emlékműnél megtartott koszorúzás élő bizonyítéka annak, hogy ez a falu még nem feledkezett meg azokról, akik értelmetlenül áldozták fel életüket a háborúk poklában. Az ünnepi hangulatot emelték az egyenruhában koszorúzó huszárok.

A kenyérszentelés minden évben visszatérő, meghitt és bensőséges esemény, melyen az új kenyérre áldását adta idén, és megszentelte azt az evangélikus Németh Zoltán lelkész és a katolikus Gál Károly plébános.

Ritka és nemes dolog, hogy egy kis falu közössége ezen ilyen szép számban vesz részt. Végignézve az arcokon, részemről megállapítható volt, hogy ez valóban ünnep.

Annak ellenére, hogy a mindennapi kenyér becsülete már nem a régi, még mindig él bennünk az azok iránti tisztelet, akik a régi időkben oly sok veríték árán, nehéz munkával teremtették elő.

A gyermekekkel érkezőkről is gondoskodtak a rendezők: ők különböző lehetőségek közül válogathattak a Míves Mag Műhely kalandtúrája jóvoltából.

A Pagan's Day tóparti műsora meglehetősen sok pécsi, illetve környékbeli fiataalt is idecsábított.

Amolyan üdítőként hatott a Trió Enigma kellemes, esti fellépése, mely egyben zárta is a rendezvénysorozatot.

Tudjuk, hogy hosszú azoknak a névsora, akik időt és fáradságot nem kímélve fáradoztak azon, hogy mindez megvalósulhasson.

Őket köszönet illeti, és mindazokat is, akik ezt a fáradozást azal kívánták meghálálni, hogy a rendezvényeket jelenlétükkel tisztelték meg.

Dragovác Márk

POGÁNY

Egy magyar falu évtizedei

1970 - 2012

A Hagyományok Hete idei gazdag programjából érdemes kiemelni azt a könyvbemutatót, mely a falunkról készült könyvet méltatta.

Fotók: Baracs Dénes

Dragovác Ágnes polgármester üdvözlí a jelenlévőket.

Pogányról első alkalommal került kiadásra egy könyv, mely rólunk és nekünk szól. A B. Révész László, Hanák Gábor és Római Róbert nevével fémjelzett alkotás az Éghajlat Kiadó gondozásában látott napvilágot. A könyv borítója munkatársunk, Röder Attila fényképmontázsából készült.

Az ünnepélyes eseményen az akkori egyetlen Magyar Televízió munkatársai, az alkotók személyesen is részt vettek. A könyvbemutatót megtisztelte személyesen a kiadó igazgatója, dr. Kovács Lajos Péter is. Jóleső érzés volt látni, hogy a filmben szereplő akkori fiatalok most már idősödve ismételen találkozhattak személyesen az alkotókkal. Sajnálatos módon jelentős részük már eltávozott az élők sorából. Róluk a jelenlévők néma felállással emlékeztek meg. Jómagam a filmet több alkalommal is megnéztem, és most, olvasva a könyvet, ismételen elcsodálkozom azon, hogy mennyit változott közvetlen

A bemutató résztvevői figyelemmel kísérik a beszélgetést.

Lapunk főszerkesztője, Dragovác Márk kérdezi az alkotókat az elmúlt évtizedekről.

életterünk. Az akkori nyilatkozatokból csak néhányat szeretnék idézni: "A tésszel nem volt probléma. Hogy a vezetőséggel volt probléma, az más lapra tartozik., "Hát, szerintem a nők dolgoznak többet..., "Jelenleg magának az egész falunak a helyzete úgy néz ki, hogy megszűnt a falu falunak lenni, de város nem lesz belőle soha.,,

A bemutatón Dragovác Ágnes polgármester nagyon találóan fogalmazott, amikor azt mondta, hogy "Pogány jelene és jövője is a könyvben szereplő múltban gyökerezik".

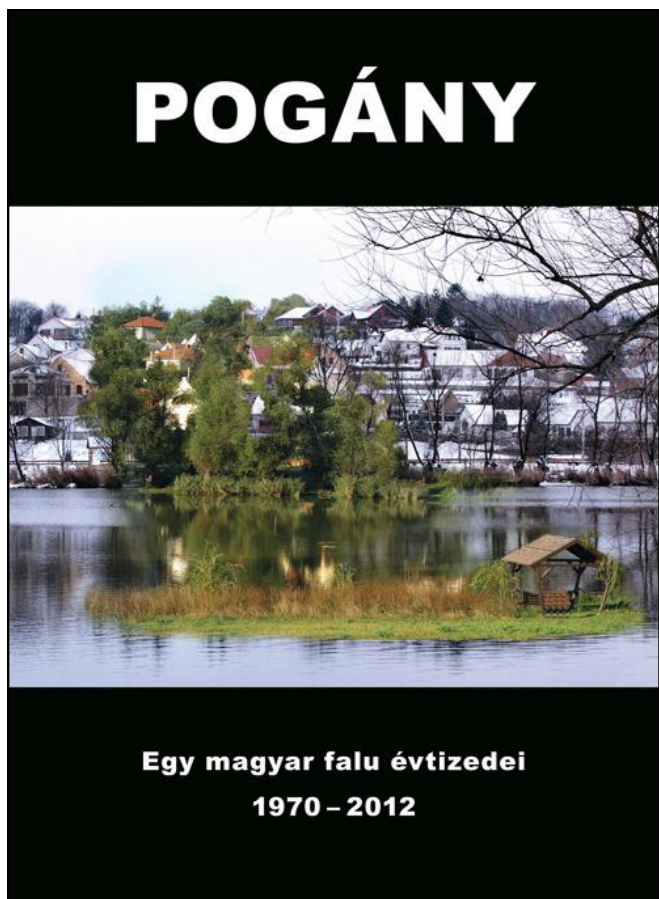
Loch Henrik, a pogányi film és könyv legidősebb élő szereplője veszi át a könyvet.

Nem lehet figyelmen kívül hagyni B.Révész László rendező gondolatait, aki szerint "Azt reméljük, hogy a türelmes olvasó, aki hajlandó egy manapság nem divatos műfaj olvasásával bíbelődni, Pogány és a pogányiak egyedi és egyszeri történetéből általánosabb következtetéshez is eljut. Mindazok a problémák és konfliktusok, amelyek az elmúlt négy évtizedben a magyar mezőgazdaság és vidék sorsát jellemezték, fontos tanulságokkal szolgálhatnak a jövőt illetően is."

A magam részéről minden lakótársamnak szívből javaslom a könyv elolvasását, hisz - mint említettem - rólunk és nekünk szól.

Dragovác Márk

Hírek, információk, hirdetések

A „POGÁNY Egy magyar falu évtizedei 1970-2012” címmel megjelent könyv megvásárolható az önkormányzaton, hétfőtől péntekig, nyitva tartási időben. Ára: 2500 Ft.

Őszi ruhagyűjtés

Az őszi közeledtével ismét szezonális ruhagyűjtést hirdet az önkormányzat az adakozó szellemű lakosság körében. Akik jó állapotú, tiszta, használaton kívüli női-férfi-gyermek, őszi-téli ruhákat, illetve ágyneműt, takarót, törölközőt tudnak felajánlani a rászorultak részére, azokat tisztelettel kérjük, hogy hozzák el adományaikat az önkormányzatra!

A gyűjtés ideje: 2012. szeptember hónap, az önkormányzat nyitva tartási idejében. További információ, kérdés esetén hívja a 30-321-8949-es telefonszámot!

Lomtalanítás

A Dél-Kom Kft. Pogány területén, a lakosság részére, térítésmentes őszi lomtalanítást rendez 2012. szeptember 29-én, szombaton. A hulladékot az adott napon reggel 6 óráig kell kihelyezni a gyűjtőjárat számára úgy, hogy a tisztaság megóvása érdekében a szóródó anyagok gyűjtődobozokba vagy zsákokba kerüljenek.

Nem helyezhetők ki a következő anyagok: építési törmelék, állati tetemek, zöldhulladék, veszélyes hulladék (akkumulátor, gumibroncs, növényvédőszeres, festékes dobozok), elektronikai hulladék (TV, hűtőszekrény, stb).

„Érik a szőlő...”

Lelkes csapat énekelt magyar dalokat kölcson ruhában a Szüreti Felvonulásokon három évig, míg idén Buzsics Ancika közreműködésével megszokasodtunk.

Az augusztus 20-i kenyérszentelésen tizenötén énekeltünk Semjén Peti furulyaszavára, már saját viseletben. Itt debütáltunk Pogányi Magyar Népdalkörként.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani Dragovác Ágnes polgármester asszonynak, a faluvezetésnek, Juhász Zoltánnak és a Pogányért Alapítványnak, hogy anyagi támogatással segítettek bennünket. Az önkormányzat támogatásával folyamatban van a Pogányi Bokréta Hagyományörző Egyesület megalakítása is.

Várunk minden jókedvű érdeklődőt, aki szívesen dalol velünk.

a Pogányi Magyar Népdalkör

Keresztrejtvény fejtő verseny

A Pogányért Alapítvány és a Pogányi Hírek Szerkesztősége egyéni keresztrejtvény fejtő versenyt rendez. A részvételi szándékot előre kérjük jelezni a 30 / 288-49-59-es telefonszámon vagy a dmark@dravanet.hu címen.

Jelentkezési határidő : 2012. október 20. A versenyre november hónapban kerül sor. Annak pontos időpontjáról és helyszínéről a jelentkezőket értesíteni fogjuk.

A nyertesek díjazását településünk önkormányzata biztosítja.

Újra indul a zumba!

A közkedvelt, zenés-táncos mozgás újra Pogányban, képzett oktatóval! Első alkalom: 2012. szeptember 28. péntek, 19 óra.

Helyszín: alsó bolt épülete. Irányár: 700 Ft/alkalom.

Szeretettel várjuk a régi és az új érdeklődőket!

Érdeklődni: Fejes Andreánál lehet, telefon: 30-321-8949

Néptánc és zeneoktatás

A szalántai Marica Kulturális Egyesület felvételt hirdet tánc csoportjába. Jelentkezni 1. osztályos kortól lehet, 2012. okt. 5-ig.

Ugyancsak felvételt hirdetnek a tambura csoportba. Jelentkezni 9 éves kortól lehet, 2012. október 5-ig.

További információ: Sándorné Stivics Brigittánál, a 20-509-6714-es telefonszámon.

Játékos angol gyerekeknek !

Minden délután, igény szerint gyermekfelügyelettel is, 5 éves kortól. Ezen kívül angol nyelvoktatás, nyelvvizsgára felkészítés minden korosztálynak!

Szeretettel várunk! Telek Éva angoltanár, Zsuzsi és Anna!
Tel. 30 938 63 95

Szüreti felvonulás

Kellemes őszi napsütésben népviseletbe öltözött emberek sokasága vonult végig a falun. Szüreti felvonulás volt.

Fotók: Baracs Dénes

A rendezvény emlékeztet bennünket arra az időszakra, amikor még szüret is volt a faluban. Most énektől zengett a falu, de csendes volt a szőlőhegy. Nem zörögnek már a földes utakon a hordókkal megrakott lovas szekerek, melyek aztán a szőlőt szállították a hűvös préházakba, hogy a pincék mélyén váljanak éltető és romboló borrá.

Nézve a menetet, bizonyára voltak még olyanok, akikben felelevenedett a szüret hajdanvolt emléke.

Csak ez maradt belőle, de legalább a szándékot értékeljük, mely arra törekszik, hogy ily módon őrizze meg a múlt egy darabkáját.

Dragovác Márk

Pogányi Horvát Nemzetiségi Egyesület

A egyesületünk Pogány egyik legfiatalabb civil szervezete, így azért is örülünk a bemutatkozás lehetőségének, mert így minél többen megismerhetik a szervezet munkáját. Az egyesület 2009. márciusában került bejegyzésre, tényleges tevékenységét azonban 2010-ben kezdte meg, az önkormányzat támogatásával. Az alapító tagok nagyrészt a Pogányi Menyecskekórus tagjai.

Az egyesület célja a nemzetiségi hagyományörzés, honismereti és helytörténeti kutatások, a fiatalok bevonása a hagyományok ápolásába, szabadidős és kulturális rendezvényeken történő szereplés, a községből elszármazottakkal a kapcsolat tartása és kapcsolattartás a horvátországi társszervezetekkel és a testvértelépülésekkel.

Az egyesület 10 taggal alakult, azonban a 2010. október 20-án megtartott közgyűlésen 3 új jelentkező felvételét szavazták meg a tagok. Az egyesület elnöke Székelyiné Orovicza Erzsébet, az alelnök Szabó Milán, a harmadik elnökségi tag Dragovác Ágnes.

Fotó: Róder Attila

Tagjai állandó szereplői a pogányi és a megyei horvát rendezvényeknek, fesztiváloknak, szoros kapcsolatot tartanak fenn a környékbeli hagyományörző együttesekkel, kulturális csoportokkal.

A Pogányi Menyecskekórus első CD lemezének megjelenésében nagy szerepet vállalt az egyesület, a stúdiófelvételek lebonyolítását, a zenekar finanszírozását és a lemez gyártását is az egyesület segítette.

Az idei évben két pályázaton is sikeresen vett részt a szervezet. A „Wekerle Sándor Alapkezelő” által kiírt pályázaton nyert pénzüsszeggel a Pogányi Horvát Önkormányzat által megrendezésre kerülő Káposztanap programjának lebonyolításához szeretne hozzájárulni. A „LEADER” pályázaton olyan technikai berendezésekre nyert az egyesület közel 600.000 forintot, melyek segítségével a régi pogányi horvát népszokásokat, hagyományokat, ételeket, népviseleteket, énekeket szeretnék összegyűjteni és egy film formájában feldolgozni. Ezt a célt a Horvát Önkormányzattal összefogva, a Pogányi Önkormányzat segítségével is számítva szeretné az egyesület megvalósítani.

Köszönjük a bemutatkozás lehetőségét!

Székelyiné Orovicza Erzsébet
az egyesület elnöke

Horvát rovat

Hrvatski dan u Poganu

U organizaciji samouprave sela Pogana već mnogi put po redu se organizira „Tjedan tradicija“ u Poganu. Mnoštvo programa je otpočelo već u petak, 17.kolovoza, sa Njemačkim danom. U sklopu ovog programa 19. kolovoza je bio održan Hrvatski dan u organizaciji Hrvatske samouprave. Ove godine unatoč velike vrućine okupilo se vrlo mnogo ljudi. Prije kulturnog programa je bila svečana promocija knjige o Poganu. Promociju je vodio Marko Dragovac, bivši načelnik Pogana. Gledatelji su mogli vidjeti bogati kulturni program. Sudionici su bili Ansambl Baranja iz Pečuha, Kulturno umjetničko društvo „Marica“ iz Salante, Trio Jasen iz Pečuha, Orkestar Vizin i naravno domaćini „Snaše“ iz Pogana.

Fotó: Baracs Dénes

Među gledateljima je bila i Generalna Konzulica Republike Hrvatske, gospođa Ljiljana Pancirov, koja vrlo rado dolazi na hrvatske programe u Poganu. Nakon programa je slijedila večera i bal uz svirku orkestra Juice. Bal je trajao se do zore. Nadamo se da ste se ugodno osjećali. Ovom prilikom se zahvaljujemo svima onima koji su pomogli u uspješnoj organizaciji programa.

Milan Sabo

Német rovat

Liebe Leserinnen und Lieber Leser!

Wie viele wissen, ist die „Woche der Poganer Traditionen“ abgewickelt geworden zwischen dem 17-sten und 21-sten August. Der Beginn der Veranstaltungen war der 17. August mit dem „Deutschen Abend“. Nach einer kurzen Begrüßung zur Einleitung traten mehrere Chöre und Tanzgruppen auf. Nach dem Programm gab ein gemeinsames Abendessen, danach der Ball. Für die gute Unterhaltung sorgte die UnterRock Kapelle.

Hans Birkenstock

Fotó: Róder Attila

Kiállítás a Szeretetotthonban

Pogány igen gazdag kulturális választéka mellett újabb helyszín került a palettára, a Baldauf Gusztáv Szeretetotthon. Az újonnan érkezett lakó, Káplán Istvánné, Baba néni javaslata volt, hogy az ott lakó idős emberek kiállítással lépjenek meg egymást és az odalátogató közönséget. Az ötletet Beke Livia a megvalósulás felé terelte a dolgozók segítségével. Ezzel lehetőség nyílt arra, hogy a hosszú életút során készített tárgyaikat, eszközeiket, akár ifjúkori emlékeiket bemutassák mindazok, akik

Kövecses Mari felolvas

Fotó: Dragovác Márk

erre hajlandóságot éreztek. És éreztek, nagyon sokan voltak, akik szívesen tették közzé alkotásaikat. A bőség zavarával küszködök akkor, amikor ki szeretnék emelni bármit is. Annyira sokrétű volt a látnivaló, hogy szinte elkápráztatta a szemlélődőt.

A maguk által készített ruhák, melyeket a dolgozók rögtönzött manökenként mutattak be, méltán váltották ki a közönség tetszését. Az alkotók büszkesége mérhető volt szemük csillogásából is. Kövecses Mari a tőle megszokott módon olvasta fel azt a verset, mely igen nagy figyelmet és tetszést váltott ki, és bizony itt-ott megcsillantak a szemek... Ki tudja, milyen ifjúkori emlékek kerültek a mélyből elő?

Jó volt ott lenni és érezni, hogy ezek az emberek, hátuk mögött a hosszú évtizedekkel, még mindig milyen fogékonyak a művészetre, a szépre.

Dragovác Márk

HIRDETÉSEK

Energetikai tanúsítvány

Lakás-zöldkártya készítése ingatlan eladáshoz, bérbeadáshoz, pályázatokhoz Pogányiaknak féláron!

Érd.: Dal Porto Alberto
Tel: 70 / 29-33-482

Háztartási gépjavítás

Háztartási gépek, villanytűzhelyek, vízmelegítők, mosógépek javítása.

Tel: 30 / 237-98-93.

HÁZIAS EBÉD

házhozszállítással
(leves + 3 féle főétel)

630.- Ft-tól

Nyugdíjasok részére
kedvezményes térítési díj

300-500.- Ft

a nyugdíjtól függően

a részletekért hívja a

(72) 440-066

telefonszámot!

(munkanapokon, 9-14 között)

Mottó: Akkor öregsünk meg, ha a múltban
több örömet lelünk, mint a jövőben.
/John Knittel/

SZEMTŐL – SZEMBE

Tegnap még az iskolapadot kop-
tattam, aztán az első munkahely,
majd a honvédségnél kötelezően
letöltendő évek, ismét a civil
élet. Az esztendő, évtizedek
szinte észrevétlenül elszálltak a
fejem fölött.

Ma már a nyugdíjasok kenyerét
eszem. Sokszor és egyre többet
vagyok egyedül, gyakorta foglal-
kozom az öregedéssel, az örege-

dés fogalmával. Kérdéseket teszek fel magamnak, hiszen tu-
dom, hogy őszinte, egyértelmű választ csak így kaphatok.
Mivel meglehetősen régóta ismerjük egymást, ezért - félretéve
minden protokolláris szabályt - tegeződünk.

- Mi a véleményed az öregedésről, szerinted hol kezdődik az
öregkor?

Nehéz erre válaszolni, hiszen ez nagyon egyénre szabott.
Számos példa bizonyítja, hogy mennyire igaz ez az állításom.
Bizonyára mindenkinek van az ismertségi körében olyan ember,
aki - korát meghazudtolva - olyan tevékenységet folytat, amire
sok, nála jóval fiatalabb nem képes. Nemcsak a fizikai, hanem a
szellemi állapotára is gondolok.

Engedd meg, hogy én magát az öregedést ne ilyen aspektusból
közelítsem meg! Amikor megszületünk, képletesen szólva szer-
ződést kötünk a sorsunkkal az életünkről, melynek végkifejlete
teljesen ismeretlen, hiszen ki a megmondhatója, hogy az mikor
jár le, milyen lelki étellel éljük át a folyamatot?

Tudom, közhely, de jobb nem jut az eszembe, szokták mondani,
hogy minden kornak megvan a maga szépsége.

Vegyük például az évszakokat: Tavasz. Nyár. Ősz. Tél. Meg-
győződésem, hogy nincs olyan ember, aki egyet-kettőt, vagy
akár többet a felsoroltak közül ne kedvelne. Ki ne gondolna
vissza szívesen zsenge ifjúságára, vagy férfivé válására, amikor
még minden olyan szép és jó volt, amikor barátok vették körül
és olyan munkatársai voltak, akikkel szívesen múlatta az időt?
Ezek az esztendő is hamar tovarepültek, mint ahogy a homok-
órán leperegnek a szemek. Aztán, szinte észrevétlenül – persze
mi nem akartuk észrevenni! - megjelentek a fehér hajszálak,
szarkalábak, és amikor hűvösebbre fordult az idő, a zakókat
már begomboltuk. Ezek tények, melyekkel előbb vagy utóbb
mindenkinek szembesülnie kell, hacsak az a bizonyos szerződés
nem ír elő mást.

Nálam is és mindazoknál, akik „megöregszenek”, elérkezik a
pillanat, amikor szembesülni kell azzal, hogy bácsizzák. Eleinte
körülnéztem és kerestem azt az embert, akit ez a titulus illet.

„Tévedsz öregem, ez nem másnak, hanem neked szól” - nyug-
tattam meg magamat, és lassan hozzászóltam, elfogadtam.

- Tehát bácsi lettél. Ez mennyire változtatta meg az életedet?
Történt változás?

Változás? Amikor az ember megkezdte az aktív nyugdíjas éveit,
így negyvenhat év munkában töltött idő után, tele van tervekkel,
elképzelésekkel, úgy gondolja, hogy most mindent pótol, amit
eddig kénytelen volt későbbre halasztani, de hamar ráébred arra,
hogy ez nem is olyan egyszerű. Nem bizony! A nagy rendező,
az Élet sok mindent másképpen gondol. Én nem mindenki sor-
sáról, a magamról beszélek. Kijelentem, igen, történt változás.
Ma már nehezebben megyek föl egy lépcsősoron, vagy hosz-
szabb ideig tart egy domb megmászása, egy adott súlyt nehe-
zebben emelek meg, mint X évvel ezelőtt, és még sorolhatnám.
Mi ez, ha nem változás?

Baráttal, barátaimmal való találkozások alkalmával nem
elsődleges kérdés, hogy „Te, mit szólna, micsoda csajok szere-
peltek!” inkább és egyre inkább, hogy „Öreg, mit szedsz a
magas vérnyomásodra, a szíved, az ízületeid rendben vannak?”
Mi ez, ha nem változás?

- Van-e üzeneted mások számára az öregedéssel
összefüggésben?

Van, de hangsúlyozom, hogy csak a magam nevében kívánok
erről beszélni, hogy miért, arról már az előzőekben tettem emlí-
tést.

Nos, nézzük csak! Szemben ülök magammal, és látom azokat a
változásokat, melyekről egészen konkrétan nem kívánok beszél-
ni, ezt a kedves Olvasók fantáziájára bízom. Azt azonban bátran
ki merem jelenteni, minden „öreg”, vagy - ahogy manapság
említenek bennünket - „szépkorú” nevében, hogy az „állagunk”
bizonyos fokú romlása mellett, a hosszú évek, évtizedek alatt a
tudásunk bölcsességgé változott. Ezt kellene
jobban megértetni a ma ifjú nemzedékével, nekünk meg arra
törekedni, hogy megtaláljuk a mikéntjét a megvalósításnak.
Összefogással, egymáshoz való közeledéssel, bármivel, ami a
közös javunkat szolgálja.

Mennyit beszélünk az eltorzult világunkról, arról, hogy mahol-
nap a szép magyar nyelv, a szép beszéd lassan már csak nyo-
mokban lesz található. Ne a gyűlölködés, a rosszakarat, az el-
lenségeskedés motiválja az embereket, hanem a segíteni akarás,
a szeretet, a megbocsátás.

Talán kissé eltértem a tárgytól, és ezért elnézést kérek a kedves
Olvasótól. Vissza a mederbe! A magam részéről szépnak tartom
a mostani időszakomat, és arra biztatom minden kedves
„szépkorú” társamat, hogy mindig annak a lehetőségét keresse,
ami boldoggá, boldogabbá teszi, találja meg a jelenben és a
jövőben az örömet, éljen teljes életet, és kutassa annak lehetősé-
geit! Befejezésül Heltai Jenő, szerintem nagyon is ideillő egyik
gondolatát ajánlom figyelmükbe:

„Az élet szép... Tenéked magyarázom?”

A kérdéseket és azokra adott válaszokat **Zilahi Lajos** „követte el”.

A Pogányért Alapítvány és a Pogányi Hírek szerkesztősége néhány hónapja a Réteg Rendezvények sorozaton belül bevezetett bennünket a házi rétes készítésének rejtelseibe. A közelmúltban ezt újabb nagy érdeklődésre számot tartó előadás követte, melynek előadója Vranesics Antalné, Marika volt. Gazdálkodó lakótársunk saját tapasztalatait adta közre, és a jelenlévő nagyszámú hallgatóság meg is kóstolhatta a házi tejből készült termékeket. Igéretünkhöz híven, ezúttal adjuk közre mondandóját és azon tejtermékek receptjeit, melyeket házilag bárki elkészíthet.

Sajtkészítés

A bolti tej pasztörözött, ultra-pasztörözött, gyakran homogenizált vagy tartós tej. Ezeknek már semmi köze nincs az „élet, erő, egészség” jelmondathoz. A nyers tehéntej lúgos kémhatású, magas mésztartalmú, jól semlegesíti a szervezetben felgyülemelő káros savakat. Külső-belső tisztítószer, még önmagát is képes megtisztítani az idegen baktériumoktól. A késő tavaszi és őszi tej a legnagyobb kalcium- és enzimeforrás. A piacon kapható tejet forraljuk fel, sőt néhány percig főzzük!

Városi embernek legjobb a tejet tejtermékek, sajt, túró, joghurt, tejföl vagy kefir formájában fogyasztani.

- A nyers tejből első lépésként aludttejet készíthetünk. A szobahőmérsékletű tejet agyagedénybe öntjük és belekeverünk egy kevés tejfölt, így egy-két nap alatt megalszik a konyhában. Ha már teljesen megalvadt, tegyük hűtőbe és pihentessük egy napot, majd fogyaszthatjuk aludttejként.

- Ha túró készítünk, akkor az aludttej tetejéről leszedjük a tejfölt, és a megmaradt alvadékat fazékba öntjük és állandó kevergetés mellett 38-40 fokra melegítjük (a hőmérséklettől függ az állaga: ha langyosabb az alvadék, akkor krémesebb, ha melegbb, akkor szemcsés, szárazabb állagú). A kicsapódó folyadék a savó, ebbe hagyjuk kihűlni, majd szűrőruhába öntjük, és kb. 10 óra alatt kicsöpögtetjük (egy liter tejből kb. 15 dkg túró nyerhető). A savó a tejalvadás kísérője, mellékterméke. Jó hatása a szervezetre, tisztít, élénkít, bélhurut ellen, elhízás ellen hatásos. (Tipp: másfél liter savóhoz keverjünk a boltban kapható 1 db almaízű Bolero italport.)

- Ha joghurtot készítünk, forraljuk fel a tejet. Amikor visszahűlt 38 fokra, öntsük egy zárható üvegedénybe, és egy liter tejhez keverjünk kb. 1 dl natúr joghurtot. Zárjuk le és tekerjük konyharuhába, 8-10 óra múlva készen van. Ízesíthetjük málnaszörppel, lekvárral, gyümölcsdarabokkal.

- A sajt az egyik legegészségesebb élelmiszerünk, bőséges fehérje-, kalcium- és A vitaminforrás. 10 dkg sajt egy liter tejnek megfelelő fehérjét és kalciumot tartalmaz. Háromféle sajtot szoktam készíteni. Az egyiket oltóval, a másikat túróból, a harmadikat aludttejből.

1. sajt: 5 liter nyers tejet 38 fokra melegítek, majd belecsöpögtetek 2,5 ml tejoltót (kapható az Anivet-ben). Jól elkeverem és

kb. egy óráig állni hagyom. Majd fakanállal összevágom apró kockákra, és folyamatos kevergetés mellett újra 38 fokra melegítem. Ha kész, átszűröm egy össze-vissza luggalt műanyagformában és lepréselem. Pár óra múlva kiborítom, és a kész sajtot egy-két napra sós vízbe áztatom (egy liter vízhez egy evőkanál só kell), majd lecsöpögtetem. Ez a sajt továbbérlelésre, füstölésre is alkalmas. Ízesített olívaolajba kockázva, hűtőben egy-két hétig is eláll. Savója is felhasználható ugyanúgy, mint a túrókészítésnél visszamaradt savó, de ez édes ízű.

2. sajt: Hozzávalók: 1 liter tej, 1 kg túró, 5 dkg vaj, egy tojás, egy kávéskanál szóda-bikarbóna, egy evőkanál só és tetszőleges fűszerek. A tejet felforralom és hozzáadom a túró. Addig kevergetem, amíg a tej savószerű nem lesz (kb. 3 perc), ezután állni hagyom (10 perc), majd sűrű szűrőn lecsepegtetem. Tejforralóban a vajat felolvasztom, sózom, majd beleteszem a túró. Lassú tűzön addig főzöm, míg teljesen megolvad. Belekeverem a fűszereket. Leveszem a tűzről, elkeverem benne a felvert tojást és szóda-bikarbónát. Formába öntöm, kihűlés után kiborítom.

Fotók: Röder Attila

3. sajt: Hozzávalók: 10 liter tejből aludttej, 3 liter tej, 10 dkg vaj, 1 kanál só, 1 kávéskanál szóda-por. Az aludttejet felteszem a kályhára langyosodni, az édes tejet főzni. Amikor fő a tej, a kettőt összeöntöm, összekavarom és kicsapódik belőle a túró. 10 percig állni hagyom, majd vászonzacskóba kiszedem, és jó erősen kicsavarom belőle a savót. Tejforralóban 10 dkg vajat felolvasztok és beleteszem a sót és a szóda-por, majd a túró, és állandó kevergetéssel felolvasztom. Olvadás után lehet ízesíteni. Úgy melegen kiöntöm margarinos dobozokba, fél nap után kiborítható.

- A sajt készítéshez a vajat is elkészítem abból a tejfölből, amit az aludttej tetejéről leszedelek. Ha a tejföl jól lehűlt, beleteszem egy műanyag palackba, rácsavarom a kupakot, és addig rázom, amíg kicsapódik az író, és összeáll a vaj. Majd a vajat kiszedem, jól átnyomkodom, és már használható is.

Sok szerencsét az elkészítéshez, és jó étvágyat a fogyasztáshoz!

Vranesics Antalné, Marika

Kiadja a Pogányért Alapítvány, 7666 Pogány, Rozmaring u. 16.
Adószám: 18323643-1-02 email: poganyihirek@gmail.com
Főszerkesztő Dragovác Márk, email: dmark@dravanet.hu
Megjelenik 400 pld-ban, időszaki kiadványként.

Nyomtatja és terjeszti a Pogányi Önkormányzat,
7666 Pogány, Széchenyi u. 12.